

Identitate națională. Identitate confesională. Proiectul autonomiei catolice maghiare și Biserica Unită din Transilvania

Oana HAVOR

Keywords: National identity, Confessional identity, Church, State, Romanian Greek-Catholic Church, Hungarian Catholic Autonomy.

Abstract

National Identity. Confessional Identity. The Hungarian Catholic Autonomy and the Greek-Catholic Church in Transylvania

During the 19th century both the Orthodox Church and the Greek-Catholic Church represented for the Transylvanian Romanians not only the spiritual part of their life but also the special bond with the nation. History provides examples that easily demonstrate the strong complementarity between religious and national identity: after 1867 it was the case of the Hungarian Catholic autonomy. This project was seen by the Greek-Catholic Church as a threat to the national and religious identity. Arguments such as the Florentine Council, the union with Rome, the establishment of the Metropolitan Seat in 1853 are coming to reinforce the appeal to its own identity. Rome represents not only the spiritual center but also the bond with the nation. The Romanian language is a mean of preserving the individuality. The National Congresses convened by the political elite emphasizes the special relationship between the Church and the Nation.

Pentru un cadru marcat profund de viața religioasă, Transilvania, confesiunea joacă un rol definitoriu în construirea fenomenului identitar. Transilvania și cele două Biserici românești de aici: Biserica Ortodoxă și Biserica Greco-Catolică. Pentru români acestea au reprezentat nu numai tabloul în care se desfășura viața spirituală, dar și legătura cu națiunea; *ortodox* sau *unit* erai totodată și *român*.

La scurt timp după încheierea compromisului dintre Viena și Budapesta din 1867, contextul oferit de perspectiva proiectului autonomiei catolice avea să dovedească din nou un bun exemplu, în cazul românilor transilvăneni, al puternicei complementarități dintre identitatea confesională și cea națională. Biserica Greco-Catolică a fost pusă în fața unei noi provocări. Pleiada de argumente pe baza acestuia nu a făcut decât să întărească dimensiunea națională și ecleziastică¹. Conceptul de autonomie a stat pe buzele multor oameni politici din Ungaria și Transilvania, a constituit temelia discursurilor reprezentanților Bisericii Catolice

¹ Cârja, Cârja 2007, p. 183.